

Palveluverkko- suunnitelma

opetuksen ja kasvatuksen palvelualue
taustoitusta

26.2.2026 vaikuttamistoimielimille taustamateriaalia

Järvenpää

Yleistä palveluverkkosuunnittelusta

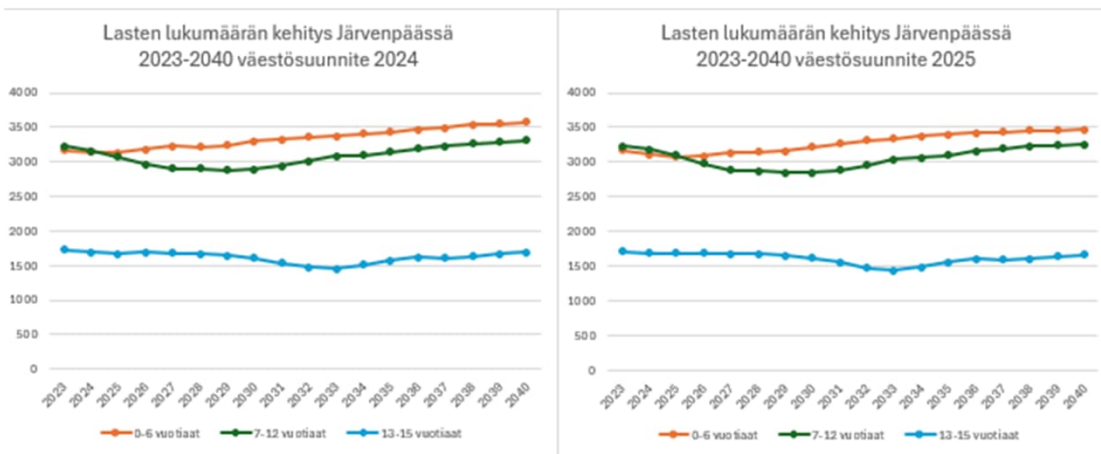
- Palveluverkkosuunnitelma on tiekartta, joka antaa suunnan tuleville vuosille. Suunnittelu perustuu analysoituun tietoon ja ennusteisiin, mutta siihen vaikuttaa kaupungin näkemys siitä, mitä kohti haluamme kulkea ja millaisena näemme palvelut ja tilat, joissa palveluita tuotamme.
- Palveluverkkosuunnitelmat laaditaan palvelualueittain ja päivitetään valtuustokausittain tai mikäli toimintaympäristö muuttuu oletetusta merkittävästi.
- Palveluverkkosuunnitelman pohjalta muodostetaan kaupungin pitkän tähtäimen investointiohjelma kymmeneksi vuodeksi eteenpäin. Investointiohjelmaa tarkistetaan vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä.
- Investointiajankohdan lähestyessä hankintaa tulee tarkentaa tarveselvityksen avulla. Tarveselvityksen ja hankesuunnittelun kautta kohteesta voidaan tehdä investointipäätös ja tarkentaa investointibudjetti.

Palveluverkko ja mihin sitä käytetään

- Tiedolla johtamisen kehittämisen myötä käytössä oleva data on suunnitelmallista, määriteltä, säännöllistä ja dataa analysoidaan säännöllisesti.
- palveluverkoissa kuntalaisten osallistaminen suunnitellaan osaksi prosessia
- vaikutusten arvioinnit osana prosessia (sis. lapsivaikutusten arvioinnin)

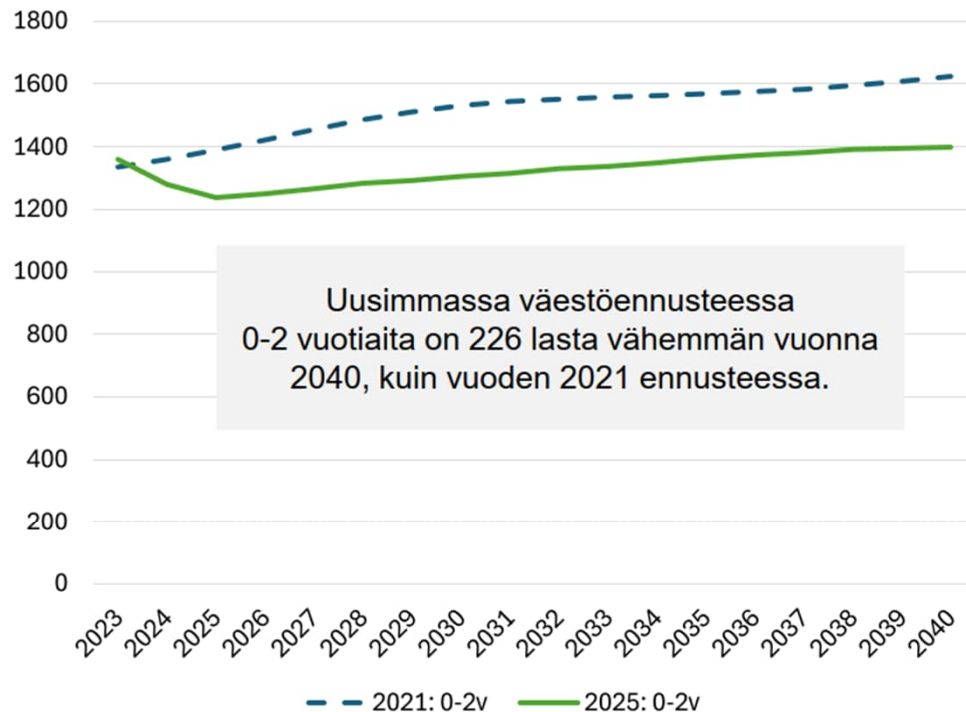
Palvelutarvearviot suunnittelun pohjalla

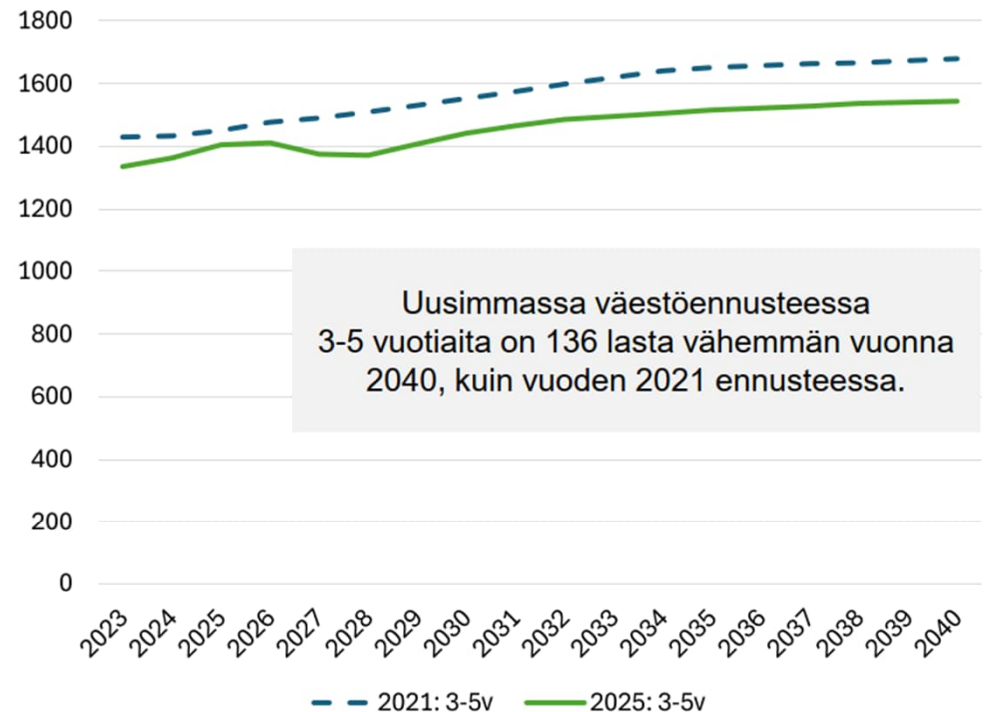
- Palvelutarvearviot laaditaan ja tarkistetaan vuosittain päivitetyn väestösuunnitteen pohjalta.
- Vuosittaisella päivityksellä varmistetaan, että laskelmien taustalla olevat oletukset osallistumisasteista ovat linjassa toteutuneen toimintaympäristökehityksen ja asiakkaiden käyttäytymisen kanssa.
- Täsmentyvien palvelutarvearvioiden pohjalta tarkennetaan palveluverkkosuunnitelman toimenpiteiden toteutusaikatauluja ja sisältöjä.

2025 väestöennusteessa lapsien määrä on selvästi pienempi kuin 2021 ennusteessa

0-2 vuotiaat

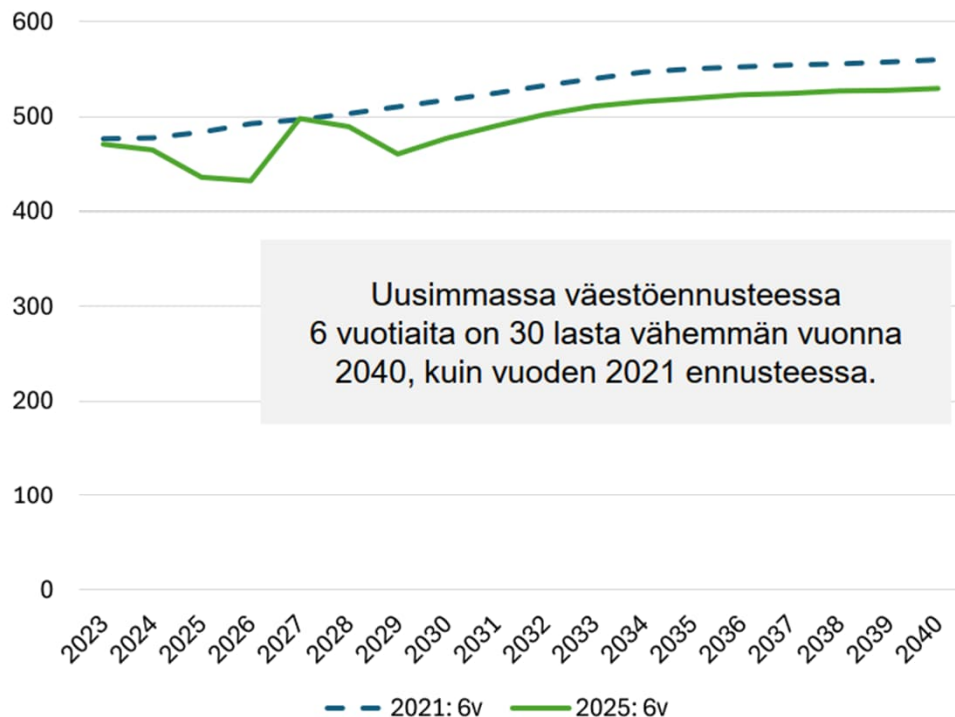

3-5 vuotiaat

Eskareiden ennuste ei ole muuttunut yhtä merkittävästi kuin alle 6-vuotiaiden

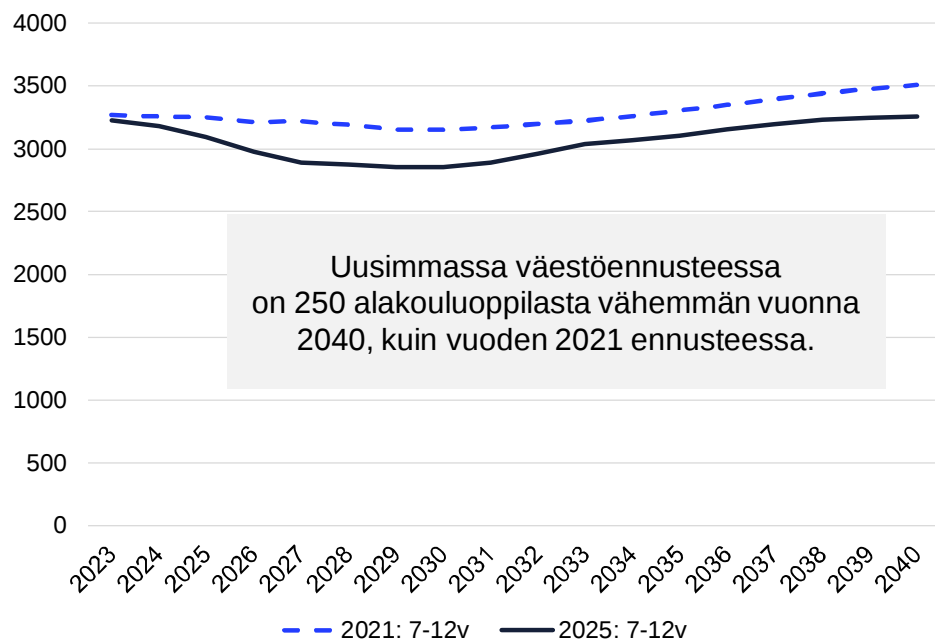
6 vuotiaat

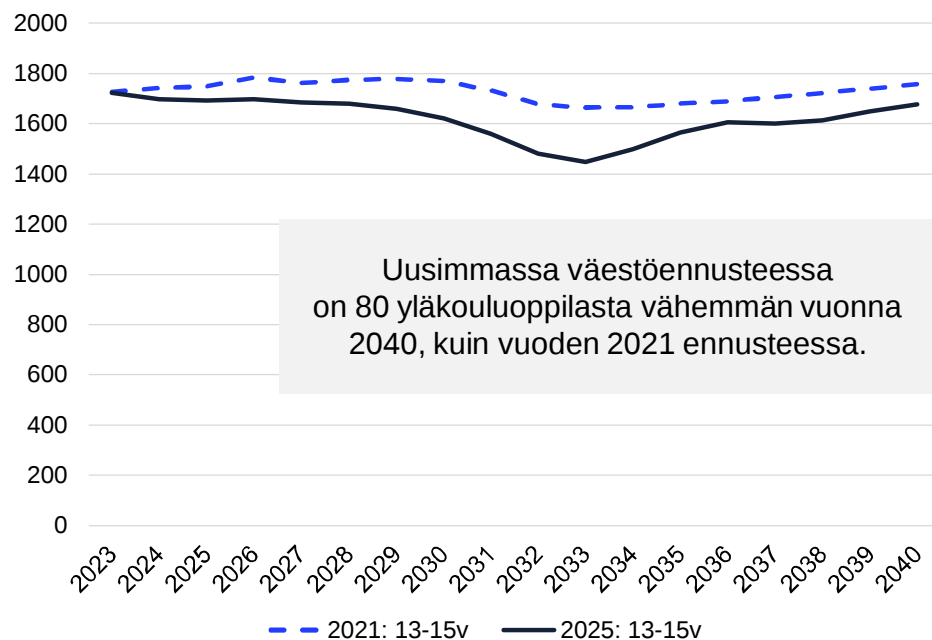
- Uusimassa väestöennusteessa vuonna 2025 on 245 lasta vähemmän kuin vuoden 2021 ennusteessa (0-6 vuotiaat).
- Uusimassa väestöennusteessa vuonna 2040 on 390 lasta vähemmän kuin vuoden 2021 ennusteessa (0-6 vuotiaat).
- Lapsien määrä ei ole vastannut vuoden 2021 ennusteen odotuksia ja varhaiskasvatuksessa on nyt odotettua enemmän tyhjää tilaa.

2025 väestöennusteessa oppilasmäärä on pienempi kuin 2021 ennusteessa

• 7-12 vuotiaat

• 13-15 vuotiaat

Toiminnan näkökulmasta pohjaa palveluverkkotyölle

- lähipalvelu
 - palvelu on perheen lähellä, luonnollisessa lähiympäristössä mutta ei ole välttämättä maantieteellisesti perhettä lähinnä oleva yksikkö
 - Järvenpää on yksi oppilaaksiottoalue. Kouluilla ei ole omia oppilaaksiottoalueita.
- opinpolun tavoitteena on
 - jatkumo lapsen lähipäiväkodista esiopetukseen ja perusopetukseen niin, että lapsi pystyy siirtymään tuttuun kavereiden kanssa palvelusta toiseen.
 - olla ennakoitavissa ja viestittävässä perheille jo palveluihin tultaessa, tietyissä tilanteissa tässä tapahtuu kuitenkin muutoksia.
 - järjestää esiopetus pääsääntöisesti kunnallisessa varhaiskasvatuksessa koulujen tiloissa niin, että kyseisestä esiopetuksesta lapset siirtyvät saman koulun perusopetukseen tuttuun kavereiden kanssa
 - Tällä hetkellä Anttilan koulua lukuun ottamatta tämä toteutuu jo (Anttila syksystä 2026), Oinaskadulla ja Kyrölässä toimivat varhaiskasvatus, esiopetus ja opetuksen 1-2 luokka-asteet (1-sarjaisena)

Toiminnan näkökulmasta pohjaa palveluverkkotyölle

- inklusiivisuus
 - lapset ovat lähtökohtaisesti siellä missä olisivat ilman tuen tarpeitaankin
 - tuki tulee lähtökohtaisesti lapsen luokse, jolloin lapsen eheä opinpolku toteutuu lapsen tuen tarpeista riippumatta
- ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja opetus
 - Varhaiskasvatus ja esiopetus toteutetaan ostopalveluna 31.7.2026 saakka Folkhälsanin toimesta. Uusi kilpailutus käynnistynyt syksyllä 2025.
 - Perusopetus toteutuu Sipoossa, sopimus päivitetty syksyn 2025 aikana. Tulevaisuuden vaihtoehtoja kartoitetaan lähikuntien kanssa hyvässä yhteistyössä.
- Perusopetuksen iltapäivätoiminta: toteutetaan pääsääntöisesti kouluilla jo olevissa tiloissa poikkeuksena seurakunta ja Kristillinen koulu.
- Vammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoito: toimitaan palveluntuottajana, Keusote ostajana

Toiminnan näkökulmasta pohjaa palveluverkkotyölle

- Tilat
 - tilat ovat lähtökohtaisesti kaikille soveltuvia iästä ja henkilökohtaisista tarpeista riippumatta
 - uudet/ peruskorjattavat tilat rakennetaan Oppimisympäristöjen toiminnallisten suunnitteluohjeiden periaatteiden mukaisesti
 - ennakoiva ryhmien muodostaminen on päiväkodin johtajan ja kasvattajien sekä rehtoreiden pedagogista osaamista
- Tavoitteena minimikooltaan 2-sarjaisuus perusopetuksessa (2 luokkaa / ikäluokka)
- Koulujen kapasiteetti ilmoitus ”laskennallisesti kolmisarjainen + kolme tilaa puskurina”
 - Opetuksen ryhmäkoko, ensisijainen ja toissijainen oppilaaksiotto
 - eri kokoisten tilojen määrittely

Toiminnan näkökulmasta pohjaa palveluverkkotyölle

- maksimikapasiteetti
 - tavoitteena kaikkiin päiväkoteihin ja kouluihin määritelty yhteisten periaatteiden mukaisesti maksimikapasiteetti = kokonaislapsimäärä, joka voi maksimissaan toimipisteessä olla saman aikaisesti
 - Vakassa maksimikapasiteetti määritelty jakamalla päiväkodin neliöt ennen 2015 rakennetuissa päiväkodeissa tunnusluvulla 5 ja 2015 tai sen jälkeen rakennetuissa päiväkodeissa tunnusluvulla 6,4
 - Vakassa tavoitteena 90% täyttö maksimikapasiteetista, jolloin 10 % marginaaliin sisältyy
 - Lapsimäärän kuukausittainen vaihtelu ja jatkuva hakeutuminen palveluun
 - Kausittaiset tai vuosittaiset poikkeamat syntyvyydessä
 - Erilaisten ryhmien muodostaminen ja mm. Tuen tarpeisten lasten huomioiminen
 - Alle 3-vuotiaiden määrän huomioiminen kokonaislapsimäärästä
 - Yllättävät ennakoimattomat muutokset palveluverkossa kuten yksityisen päiväkodin toiminnan loppuminen tai kunnallisen päiväkodin poistuminen käytöstä terveellisyyden tai turvallisuuden vuoksi

Toiminnan näkökulmasta pohjaa palveluverkkotyölle

- varhaiskasvatuspalveluja tuottavat Järvenpään kaupunki sekä yksityiset palveluntuottajat palvelusetelillä ja ostopalveluna.
- Tavoitteena on jatkossakin tuottaa palveluita sekä kunnallisena että yksityisenä palvelutuotantona niin, että kokonaiskapasiteetista yksityinen palvelutuotanto on maksimissaan vuoden 2018 päätöksen perusteella 30%.
 - Perusteina hajautetulle palvelustrategialle vaihtoehtojen tuottaminen perheille, riskien hallinta, valvonnan toteutumisen mahdollistaminen sekä talouden näkökulma
- Pikkulapsiperheiden tuki Järvenpäässä toteutuu hyvinvoinnin palvelualueella perhetalo Joutsikissa ja päiväkotitiloissa Cooperin tiloissa toimivassa Pikku-Joutsikissa

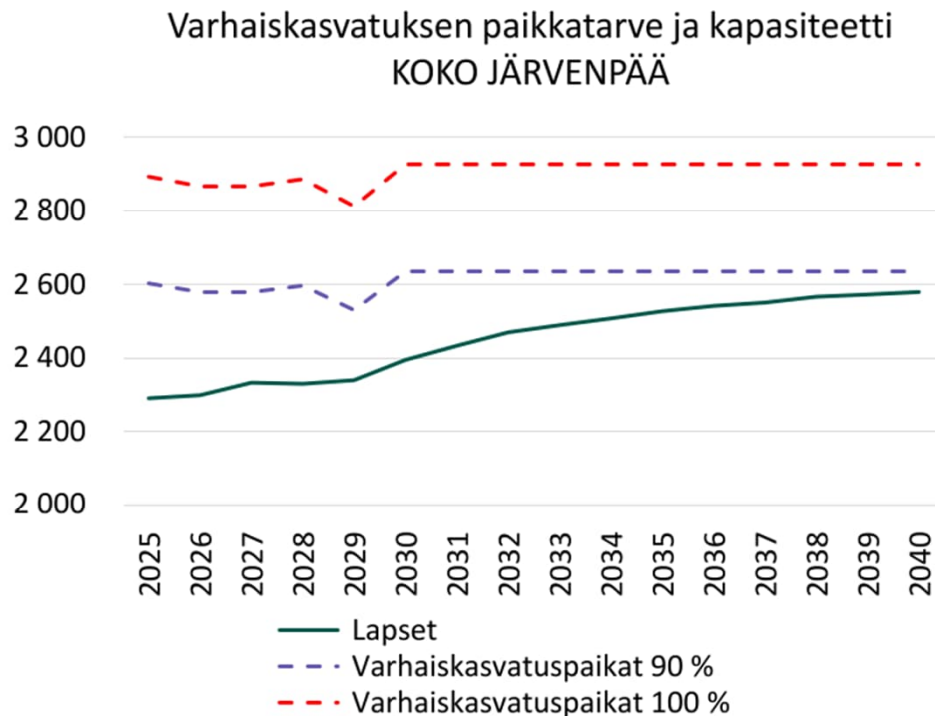
Varhaiskasvatus, keskeisimmät kysymykset

- Tilakapasiteettia on sekä kunnallisessa että yksityisessä varhaiskasvatuksessa reilusti tarvetta enemmän
- Lapsimäärän ei ennusteta lähivuosina kasvavan merkittävästi
- Alle 3- vuotiaiden osallistumisasteen kasvu on pysähtynyt
- Kunnallisen varhaiskasvatuksen paikat ovat osittain väärässä paikassa tarpeeseen nähden
- Useampi päiväkotito on elinkaarensa päässä ja edellyttää joko peruskorjausta tai palveluverkosta poistamista

Vuonna 2025 varhaiskasvatuksen täyttöaste on ollut korkeimmillaan 83 %

Ennuste lapsimäärästä varhaiskasvatuksessa 2025-2040

*Sisältää yksityisen varhaiskasvatuksen ja perhepäivähoidon

Ennuste perustuu skenaarioon, jossa kaupunki luopuu kahdesta päiväkodista palveluverkon sopeuttamiseksi.

Täyttöasteen toteuma 2025:

- Toukokuussa 2025 lapsia on ollut 485 vähemmän kuin varhaiskasvatuspaikkoja (kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus yhteensä).
 - Huippukuukauden täyttöaste vuonna 2025 on ollut 83 %.

Täyttöasteen ennuste 2026-2040:

- Vuonna 2030 lapsia on 240 vähemmän kuin varhaiskasvatuksessa paikkoja (90 % kapasiteetti) ja täyttöaste on 82 %.
- Vuonna 2035 lapsia on 110 vähemmän kuin varhaiskasvatuksessa paikkoja (90 % kapasiteetti) ja täyttöaste on 86 %.

Jos väestöennuste toteutuu ja osallistumisaste pysyy vuoden 2025 toteuman tasolla, varhaiskasvatuksen palveluverkossa on vajaakäyttöä seuraavat 15 vuotta ja paikat täyttyvät 2040-luvun alussa.

Esityksen nimen voi laittaa tänne

Perusopetus, keskeisimmät kysymykset

- Haarakoen koulun käyttö: tilaa paljon
- Anttilan lisäsiipi ja sen kohtalo
- Kartanon hanke
- JYK kansakoulun kadun hanke ja Juholan rakennuksen tulevaisuus
 - Juhola ei tässä valmistelun vaiheessa ole osa Opkan palveluverkkoa
- Vihtakadun rakennuksen tulevaisuus

Perusopetuksesta koontia

- Uusimmassa väestöennusteessa on 250 alakouluoppilasta vähemmän ja 80 yläkouluoppilasta vähemmän vuonna 2040, kuin vuoden 2021 ennusteessa. **Palvelutarve on laskenut uudessa väestöennusteessa keskimäärin -7,2 % vuosille 2025-2040.**
- **Alakoulujen ja yläkoulujen yleisopetustilojen käyttöaste on korkea.**
 - Alakouluissa tarvitaan arviolta 10 yleisopetustilaa lisää vuoteen 2040 mennessä. Palveluverkossa on tarve ratkaista Ainolan ja JYK:n palvelutarve.
- **Alakoulujen täyttöaste on ollut vuonna 2025 arviolta 82 %,** kun täyttöaste lasketaan toiminnallisesta kapasiteetista, eli kuinka monta oppilasta yleisopetustiloihin enimmillään mahtuu.
- **Yläkoulujen täyttöaste on ollut vuonna 2025 arviolta 72 %.** Yläkoulujen matala täyttöaste suhteessa yleisopetustilojen käyttöön johtuu ryhmien jakamisesta aineluokkiin, jolloin ryhmien oppilasmäärä pienenee ja luokkatilojen tarve kasvaa.
 - Yhteiskouluissa alakoulut ja yläkoulut voivat käyttää luokkatiloja myös ristiin. Tässä tarkastelussa luokkatilat on osoitettu joko ala- tai yläkoulujen käyttöön.
- Alueellisessa tilatarkastelussa etelän alakouluissa on tarvetta lisäpaikoille ja keskisessä Järvenpäässä yläkouluissa on tarvetta luokkatiloille. Yläkoulujen tilatarve voidaan ratkaista oppilaiden ohjauksella sekä lukujärjestysteknisillä toimenpiteillä. Toimenpiteet ovat operatiivisia eivätkä edellytä muutoksia palveluverkkoon.
- Haarajoen koulun ottaminen varhaiskasvatukseen käyttöön on vielä päättämättä. Jos Haarajoen koulun tiloja ei oteta varhaiskasvatukseen käyttöön, koulun tilat jäävät vähälle käytölle ja palveluverkkoon on kehitettävä uusi ratkaisu.